

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 35/2017-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti GBI INVESTMENTS LIMITED v likvidácii (konkurze), 88 Wood Street, London, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Bezákom, PhD., Klincová 15, Bratislava, pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 227/2016 z 18. augusta 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti GBI INVESTMENTS LIMITED v likvidácii (konkurze) o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola v elektronickej podobe 28. novembra 2016 doručená a v listinnej podobe 2. decembra 2016 dodatočne doplnená sťažnosť obchodnej spoločnosti GBI INVESTMENTS LIMITED v likvidácii (konkurze) (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základných práv podľa

čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 227/2016 z 18. augusta 2016 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľke bolo v konaní pred Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 4 C 125/2012 z 25. júna 2012 nariadené predbežné opatrenie spočívajúce v zákaze nakladania s akciami. Keďže stranami sporu boli aj osoby so sídlom mimo územia Slovenskej republiky, okresný súd založil svoju právomoc na rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia na čl. 5 ods. 3 a čl. 31 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach v rozhodnom znení (ďalej len „nariadenie Brusel I“).

Vecná správnosť predbežného opatrenia bola predmetom viacerých rozhodnutí okresného súdu (sp. zn. 4 C 125/2012 z 25. júna 2012, sp. zn. 4 C 125/2012 zo 4. novembra 2014, sp. zn. 4 C 125/2012 z 27. apríla 2015, sp. zn. 4 C 125/2012 z 24. mája 2016; ide o rozhodnutia okresného súdu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a o opakovaných návrhoch na zrušenie nariadeného predbežného opatrenia, pozn.) a následných rozhodnutí krajského súdu (sp. zn. 9 Co 438/2012 z 11. októbra 2012, sp. zn. 2 Co 919/2014 z 28. januára 2015, sp. zn. 10 Co 247/2015 z 31. júla 2015, sp. zn. 2 Co 227/2016 z 18. augusta 2016) po odvolaniach domáhajúcich sa preskúmania vecnej správnosti rozhodnutí okresného súdu.

Predmetom opakovaných návrhov na zrušenie predbežného opatrenia, ako aj predmetom procesnej obrany sťažovateľky pri jeho nariadení bol tvrdený nedostatok právomoci súdov Slovenskej republiky na rozhodnutie o ňom.

V napadnutom rozhodnutí rozhodoval krajský súd o odvolaní navrhovateľa proti zrušeniu už skôr nariadeného predbežného opatrenia okresným súdom (odvolanie proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 4 C 125/2012 z 24. mája 2016). Pre účely tohto

rozhodnutia je podstatné uviesť, že napadnutým rozhodnutím bolo nariadené predbežné opatrenie v konečnom dôsledku ponechané v platnosti.

Sťažovateľka v podanej sťažnosti najprv obsiahlo opisuje konanie pred všeobecnými súdmi, pričom zachádza do detailnej polemiky s odôvodneniami všetkých vo veci dosiaľ vydaných rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu. Touto polemikou spochybňuje počiatočnú danosť právomoci súdov Slovenskej republiky na rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia.

Po rozhodnutí o nariadení predbežného opatrenia však sťažovateľka začína atakovať opäť tvrdý nedostatok právomoci súdov Slovenskej republiky na rozhodnutie jej veci, avšak tentoraz i iného uhla. Keďže predbežné opatrenie bolo už vo veci nariadené, sťažovateľka tentokrát tvrdí nedostatok právomoci súdov Slovenskej republiky ako základ pre zastavenie konania z dôvodu nesplnenia podmienok, za ktorých môže súd vo veci konať.

Špecificky vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu sťažovateľka konštantne tvrdí, že právomoc súdov Slovenskej republiky vo veci nemôže byť založená podľa čl. 5 ods. 3 ani podľa čl. 31 nariadenia Brusel I. S odôvodnením napadnutého rozhodnutia krajského súdu principiálne nesúhlasí a svoj odlišný právny názor na posúdenie veci podkladá aj judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. V celej veci vidí nekalý úmysel protistrany získať v spore výhodnejšie postavenie prostredníctvom nelegálneho založenia právomoci súdov Slovenskej republiky na rozhodnutie veci cez „príslušnosť podľa bydliska navrhovateľa“ namiesto toho, aby bola vec prenechaná na rozhodnutie zahraničným súdom. Sťažovateľka v rôznych pasážach sťažnosti tvrdí, že založením príslušnosti na rozhodnutie podľa bydliska navrhovateľa je možné svojvoľné určovanie právomoci súdov. V ostatných pasážach sťažnosti vedie polemiku s každým právnym názorom, ktorý nevedie k výsledku zodpovedajúcemu jej požiadavkám.

Už uvedenou koncepciou sťažovateľka tvrdí zásah do práva na súdnu ochranu. Záverom okrem zásahu do práva na súdnu ochranu tvrdí aj zásah do práva na zákonného

sudcu, pretože za zákonného sudcu považuje iba takého sudcu, ktorý mal v jej veci právomoc rozhodnúť.

Z uvedených dôvodov sťažovateľka v petite sťažnosti žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu boli porušené jej základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 2 Co 227/2016 z 18. augusta 2016 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľke priznal náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom

ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie, že súdy Slovenskej republiky neboli vybavené právomocou na rozhodnutie o predbežnom opatrení v sťažovateľkinej veci, čím malo byť zasiahnuté do jej práva na súdnu ochranu a prostredníctvom konania, v ktorom rozhodoval sudca bez právomoci na rozhodnutie vo veci, malo byť zasiahnuté aj do jej práva na zákonného sudcu.

V prerokúvanej veci šlo pôvodne o nariadenie predbežného opatrenia, avšak medzičasom v priebehu konania došlo k zmene procesnej úpravy [zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) bol nahradený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok], ktorá pojem predbežného opatrenia v kontexte prerokúvanej veci nahradila pojmom neodkladného opatrenia. Krajský súd však podmienky návrhu na zrušenie predbežného opatrenia posudzoval podľa procesného predpisu, podľa ktorého rozhodoval súd prvej inštancie (OSP). Z uvedeného dôvodu aj ústavný súd ostal pri posúdení podanej sťažnosti pri terminológii skoršieho procesného kódexu.

Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov civilného procesu, ktorého zabezpečovacia funkcia má za cieľ dočasnou úpravou eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v jeho priebehu nastať. Dočasnosť tohto opatrenia ako jeho základný znak znamená, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi subjektmi. Nariadením predbežného opatrenia nezískava jeden z účastníkov práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov.

Ústavný súd už vo viacerých svojich doterajších rozhodnutiach v podobných súvislostiach vyslovil názor, že rozhodnutím o nariadení predbežného opatrenia, prípadne rozhodnutím o zrušení nariadeného predbežného opatrenia vydaným v rámci občianskoprávneho konania môže súd porušiť základné právo alebo slobodu účastníka

súdneho konania, avšak takéto porušenie by sa mohlo stať predmetom konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len vtedy, ak by mu nebolo možné poskytnúť ochranu prostredníctvom účinného právneho prostriedku nápravy dostupného účastníkovi konania pred všeobecnými súdmi (princíp subsidiarity) (III. ÚS 281/07).

Podľa právneho názoru ústavného súdu rozhodovanie o návrhu na predbežné opatrenie možno predovšetkým považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Predpokladom pre záver o porušení základných práv a slobôd je však také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľ'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej (§ 74 a nasl. OSP) (obdobne I. ÚS 46/00). Aj v prípade vyhovenia návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je garantované právo dotknutého účastníka konania na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú súdom rozhodnutím vo veci samej. Nariadenie predbežného opatrenia v žiadnom prípade nevylučuje, aby všeobecný súd poskytol v konečnom dôsledku ochranu právam, porušenie ktorých sťažovateľ namieta.

Pokiaľ ide o rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, táto vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke predbežných opatrení, pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch (pozri rozhodnutie *Apis versus Slovenská republika* z 10. 1. 2000 č. 39754/98, v ktorom sa konštatovala neaplikovateľnosť čl. 6 *ratione materiae* v konaní o zrušení predbežného opatrenia).

Reflektujúc na uvedené východiská, ústavný súd konštatuje, že realizácia inštitútu predbežného opatrenia ako zabezpečovacieho prostriedku v civilnom procese nemôže sama osebe opodstatniť záver o porušení práva fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyplývajúceho z ústavy alebo dohovoru, pretože zákon poskytuje účastníkovi, proti ktorému smeruje výrok rozhodnutia o predbežnom opatrení, primeranú a efektívnu ochranu pred prípadným neopodstatneným a nezákonným obsahom takéhoto rozhodnutia aj počas konania vo veci samej. Keďže teda túto ochranu považuje ústavný súd jednak za účinnú a jednak za dostupnú, účastník súdneho konania sa jej preto nemôže súčasne dovolávať

aj prostredníctvom sťažnosti pred ústavným súdom (mutatis mutandis II. ÚS 37/00, I. ÚS 46/00, I. ÚS 148/03, I. ÚS 49/07, III. ÚS 281/07).

Na druhej strane však treba pripustiť, že ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti pristúpil k preskúmaniu niektorých rozhodnutí o predbežných opatreniach, zásadne však išlo o ojedinelé prípady charakterizované výnimočnými okolnosťami vecí. V tejto súvislosti ústavný súd judikoval, že zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach môže iba za predpokladu, že by takýmto rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu majúci charakter svojvôle (obdobne III. ÚS 169/2010, III. ÚS 281/07).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu, a pristúpil k preskúmaniu namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, pričom jeho súčasťou je aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje v odvolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa podaním riadneho opravného prostriedku domáha ochrany svojich práv pred odvolacím súdom z dôvodov, ktorých uplatnenie umožňuje procesné právo. Ak účastník konania splní predpoklady ustanovené zákonom na poskytnutie ochrany v odvolacom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodov na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní. Poskytnutie takejto právnej ochrany však, prirodzene, nemožno považovať za právo na úspech v odvolacom konaní (m. m. II. ÚS 4/94), ak každé také rozhodnutie odvolacieho súdu odpovedá na obsah odvolania ústavne konformným spôsobom a v rozsahu upravenom zákonom (čl. 46 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02) do obsahu základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo

účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (m. m. I. ÚS 241/07). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú. Článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku z 21. 1. 1999).

Čo sa týka napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ten svoje rozhodnutie odôvodnil takto: *«32. Dôvodom zrušenia neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 77 ods. 2 O.s.p. je, že pominú dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Táto formulácia postihuje predovšetkým tie prípady, kedy došlo k zmene pomerov, čo má za následok, že neodkladné opatrenie už nie je nutné ani účelné. K zmene pomerov súd musí prihliadnuť a vyvodiť potrebný záver. Neodkladné opatrenie možno však zrušiť aj vtedy ak sa dodatočne zistí, že predpokladané dôvody dané nie sú. Nie je totiž vylúčené, že neskôr, alebo tiež pri vykonávaní dôkazov vo veci samej súd zistí, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia neboli dané, napr. majetok dlžníka stačí k uspokojeniu nárokov ohrozeného účastníka. Z tých istých dôvodov môže súd neodkladné opatrenie čiastočne zrušiť. O zrušení neodkladného opatrenia rozhoduje súd na návrh, na ktorý je procesné legitimovaný žalobca i žalovaný.*

33. *Pokiaľ ide o argumentáciu súdu prvej inštancie obsiahnutú v uznesení zo dňa 24.05.2016 č.k. 4C 125/2012-1139, ktorým zrušil nariadené neodkladné opatrenie vzťahujúcu sa k uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 10Co 247/2015-949, na ktoré súd prvej inštancie poukazuje v rámci svojho rozhodnutia, pričom hlavným dôvodom zrušenia neodkladného opatrenia bolo, že doteraz nie je zrejmé čoho sa mieni žalobca domáhať žalobou vo veci samej, čo je jedna z podstatných náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a tento dôvod nastal až po oboznámení sa s uznesením Krajského súdu v Bratislave 10Co 247/2015-949, ktorého právnym názorom je súd prvej inštancie viazaný s poukazom na ustanovenie § 226 O.s.p., v tejto súvislosti musí odvolací súd uviesť, že uvedená argumentácia neobstoí, nakoľko aj súdu prvej inštancie bolo zrejmé, že samotné neodkladné opatrenie bolo nariadené uznesením č.k. 4C 125/2012-66 zo dňa 25.06.2012 pričom v rámci druhého výroku tohto uznesenia bola uložená povinnosť žalobcovi podať návrh vo veci samej. To znamená, že ide o neodkladné opatrenie pred začatím konania. Je pravdou, že súd posudzuje predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia s poukazom na splnenie všetkých podmienok potrebných pre jeho nariadenie, inak povedané musí byť z neho zrejmé (okrem iného) čoho sa mieni žalobca domáhať vo veci samej s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 2 O.s.p. Na druhej strane je potrebné uviesť, že súdu prvej inštancie pri nariadení neodkladného opatrenia bolo zrejmé, čoho sa žalobca mieni domáhať žalobou vo veci samej, tak ako to vyplýva aj zo samotného odôvodnenia predmetného uznesenia, z ktorého súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh žalobcu je čiastočne dôvodný. Súd prvej inštancie mal za to, že v danom prípade žalobca osvedčil právny vzťah medzi účastníkmi, hrozbu ujmy aj danosť práva. Žalobca v zmysle protokolu o odovzdaní a prevzatí akcií a úprave ďalších práv a povinností v súvislosti s akciami zo dňa 04.02.2008 je uschovávatel'om a mal v držbe akcie pre ich vlastníka, ktorý ich nadobudol na základe kúpnej zmluvy zo dňa 01.02.2008. Bol preto v danom prípade oprávnený žiadať o vydanie akcií od tretích osôb, ktoré ich majú v súčasnosti v držbe, rovnako je daný právny vzťah medzi účastníkmi v súvislosti s možnosťou náhrady škody spôsobenou neoprávnenou držbou akcií. Žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčil hrozbu ujmy, a to v súvislosti s nadchádzajúcim konaním mimoriadneho valného zhromaždenia, na ktorom mali byť vykonávané akcionárske práva spojené s akciami, ktoré mal v držbe žalobca a o ktoré*

požiadal žalovaný v 1. rade vystupujúci ako vlastník predmetných akcií. Súd prvej inštancie v rámci uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia uviedol, že žalobca sa mieni vo veci samej domáhať voči žalovanému vydania predmetných akcií a zároveň aj náhrady škody spôsobenej neoprávnenou držbou akcií žalovaným. Pokiaľ teda ide o argument súdu prvej inštancie, že až z uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k. 10Co 247/2015-949 sa dozvedel o tom, že nie je zrejmé čoho sa mieni žalobca domáhať žalobou vo veci samej použil nesprávny výklad, nakoľko Krajský súd v citovanom uznesení v rámci odvolacieho konania riešil výlučne otázku právomoci (t.j. procesné podmienky konania) avšak podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia neposudzoval, pričom posudzoval iba podmienky z hľadiska špecifikácie jednotlivých žalovaných nárokov smerujúcich voči viacerým žalovaným, a tieto podmienky bolo potrebné zistiť pre ďalšie posúdenie právomoci slovenského súdu vo vzťahu ku všetkým žalovaným. Krajský súd vo svojom uznesení č.k. 10Co 247/2015-949 nikde neuviedol, že neodkladné opatrenie nemalo byť nariadené, nakoľko sa zaoberal výlučne procesnými podmienkami konania, pričom konštatoval, že žaloba ako taká má vady a tieto vady žaloby je potrebné odstraňovať s poukazom na ustanovenie § 43 O.s.p., a to z dôvodu jednoznačného posúdenia právomoci súdu konať a rozhodnúť o danej veci. Bol by nesprávny výklad, ak by si odvolací súd osvojil záver, že už pri samotnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, musí byť podaná „bezchybná“ žaloba (t.j. žaloba z väd), pričom úplne stačí, aby bolo zrejmé, čo bude samotný žalobca uplatňovať žalobou vo veci samej (t.j. náhradu škody, vydanie akcií, prípadne iný nárok), inak povedané špecifikácia samotnej žaloby respektíve návrhu vo veci samej môže byť uvedená v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj „jednou vetou“. Nie je potrebné, aby žalobca podal súčasne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia aj bezvadnú žalobu, nakoľko pre nariadenie neodkladného opatrenia je len potrebné zistiť vzťah navrhovaného neodkladného opatrenia tak, aby mal vecný súvis s uplatňovaným nárokom. A tieto podmienky v predmetnej veci pri nariadení neodkladného opatrenia splnené boli. V konečnom dôsledku tieto posudzoval aj odvolací súd v rámci odvolacieho konania voči nariadenému neodkladnému opatreniu vo svojom rozhodnutí zo dňa 11.10.2012 č.k. 9Co 439/2012-509. Z vyššie uvedeného možno prijať záver, že dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia boli dané, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia splňal všetky náležitosti, skutkový a právny stav zostal nezmenený,

a preto neobstojí odôvodnenie súdu prvej inštancie, že neodkladné opatrenie nemalo byť nariadené. Neodkladné opatrenie by mohlo byť zrušené iba z dôvodu, ak by dodatočne odpadli dôvody pre ktoré bolo nariadené, čo však súd prvej inštancie ani nezisťoval ani nekonštatoval.

34. Pokiaľ ide o argument súdu prvej inštancie a ďalší dôvod zrušenia neodkladného opatreniam namietaný aj zo strany žalovaného v 1. rade t.j., či je daná právomoc súdu konať a rozhodovať o danej veci v tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 4C/125/2012-66 zo dňa 25.06.2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co/438,439/2012-509 zo dňa 11.10.2012 odkazuje na právomoc v zmysle v článku 31 Nariadenia Brusel I. podľa ktorého súdom členských štátov možno podať návrh na vydanie predbežných opatrení vrátane ochranných opatrení ktoré sú dostupné podľa právneho poriadku daného štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mali právomoc rozhodovať vo veci samej súdy iného členského štátu. V tejto súvislosti žalovaný v 1. rade namieta, že toto ustanovenie nie je možné použiť z dôvodu, že neexistovala žiadna reálna väzba medzi predmetom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a územnou pôsobnosťou súdu, čím nie sú splnené podmienky na určenie právomoci slovenského súdu podľa čl. 31 Nariadenia Brusel I. na vydanie neodkladného opatrenia. V tejto súvislosti odvolací súd opätovne poukazuje na to, že právomoc nariadiť neodkladné opatrenie posudzoval v rámci svojho rozhodovania súd prvej inštancie pri nariadení neodkladného opatrenia, taktiež odvolací súd pri preskúmaní odvolania voči nariadenému predbežnému opatreniu, a dokonca aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí č.k. 10Co 247/2015-949, v ktorom posudzoval právomoc vo veci samej, pričom sám ustálil že právomoc pre nariadenie neodkladného opatrenia je daná podľa článku 31 Nariadenia Brusel I. Zaoberať sa v súčasnosti tým, či existuje reálna väzba medzi predmetom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a územnou pôsobnosťou súdu, je v tomto štádiu konania takpovediac predčasné, nakoľko žalobca bude súdom prvej inštancie vyzvaný na odstránenie väd žaloby a až po ustálení predmetu konania a požadovaných nárokov bude možné zistiť, či existuje reálna väzba medzi predmetom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a územnou pôsobnosťou súdu. Pokiaľ tieto skutočnosti ustálené nie sú, nie je možné zatiaľ tvrdiť ani to, že táto reálna väzba tu nie. Odvolací súd má za to, že prípadná dočasná absencia tohto výkladového pravidla sama osebe nemôže znamenať

dôvod na zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia. Odvolací súd v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že ide o neodkladné opatrenie nariadené pred začatím konania, a preto pri splnení podmienok potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemohol súd prvej inštancie s absolútnou istotou zistiť, či skutočne existuje reálna väzba medzi predmetom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a územnou pôsobnosťou súdu, nakoľko nemal k dispozícii žalobu vo veci samej. Vzhľadom na to, že ide o neodkladné opatrenie, kde prevažuje požiadavka rýchlosti nad úplným zistením skutkového stavu je možné ustáliť, že pri neodkladnom opatrení nariadenom pred začatím konania za splnenia všetkých ostatných podmienok nie je uvedené výkladové pravidlo „nutnosťou“ pre jeho nariadenie.

35. Súd prvej inštancie v rámci svojho odôvodnenia taktiež vychádzal z uznesenia Okresnej prokuratúry Bratislava I. sp.zn. 4 Pv 440/12-1101-88 zo dňa 27.05.2015. Z vyjadrenia k odvolaniu odvolací súd zistil, že toto rozhodnutie nie je v dispozícii žalobcu, inak povedané žalobca nemal možnosť sa oboznámiť so závermi obsiahnutými v odôvodnení citovaného rozhodnutia, preto vychádzať z rozhodnutia, ktoré nie je v dispozícii účastníka konania je podľa názoru odvolacieho súdu nesprávne. Bez ohľadu na uvedené, však odvolací súd musí uviesť, že posúdenie civilno-právnej otázky patrí výlučne do právomoci civilného súdu, pričom v tejto veci prokurátor rozhodoval o tom, že trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin porušovať povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona bolo zastavené. Odôvodnenie tohto rozhodnutia, nie je pre súd záväzná a vzťahuje sa výlučne k trestnému konaniu, a preto úvahy týkajúce sa náhrady škody vo vzťahu posúdeniu podmienok potrebných pre priznanie nároku na náhradu škody nie je oprávnený riešiť prokurátor v rámci trestného konania. Je preto irelevantné odôvodnenie súdu prvej inštancie poukazujúc na vyššie citované rozhodnutie Okresnej prokuratúry Bratislava I.»

Napadnuté rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu

nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

K jednotlivým námietkam sťažovateľky ústavný súd navyše dodáva, že nariadené predbežné opatrenie bolo podrobené opakovanému prieskumu, či už okresným súdom, alebo krajským súdom, pričom na dostatočnom skutkovom základe sa dospelo k logickým a ústavne akceptovateľným záverom, ktoré boli aj náležite odôvodnené. Vychádzajúc z uvedeného, nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať napadnuté rozhodnutie, za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v právnej norme, resp. popierajú jej podstatu, zmysel a účel, preto sa ústavný súd s námietkami sťažovateľky nestotožnil a sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že v okolnostiach posudzovanej veci ide o dočasnú úpravu pomerov a pre rozhodnutie bolo postačujúce, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva hroziacej ujmy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nezistil dôvod na prijatie sťažnosti ani v tejto jej časti a odmietol ju už pri predbežnom prerokovaní taktiež z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Čo sa týka tvrdeného porušenia čl. 48 ods. 1 ústavy, to sťažovateľka argumentačne odvodzuje z porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy (súdy Slovenskej republiky nemali byť vybavené právomocou vec rozhodnúť, a preto vo veci mal rozhodovať sudca bez právomoci vec rozhodnúť). Vzhľadom na to, že ústavný súd vo veci nekonštatoval porušenie čl. 46

ods. 1 ústavy a v relevantnej časti sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú, treba za zjavne neopodstatnenú považovať sťažnosť aj v časti namietajúcej porušenie čl. 48 ods. 1 ústavy.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky nastolenými v sťažnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2017